

Dokument zasedanja

A9-0384/2023

1.12.2023

POROČILO

o izvajanju določb Pogodbe o posebnih zakonodajnih postopkih
(2023/2083(INI))

Odbor za ustavne zadeve

Poročevalec: Victor Negrescu

VSEBINA

	Stran
OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV	3
PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK	4
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	5
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU	14
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	15

OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV

Namen poročila je poudariti potrebo po medsebojnem lojalnem sodelovanju med evropskimi institucijami, spoštovanju pogodbenih pravil in pravočasnem sprejemanju odločitev ob popolni preglednosti.

V poročilu so obravnavani nekateri politično pomembni primeri, ko Svet ni lojalno sodeloval z drugimi institucijami in s katerimi je ponazorjeno, kje in kako se uporablja posebni postopek.

Ko gre za vključenost institucij in njihovo raven sodelovanja, so določbe Pogodbe nedvoumne.

Očitno pa je, da med Parlamentom in Svetom v nekaterih primerih ni bilo resnih pogajanj, kar kaže, da je težko določiti skrajne meje obveznosti glede lojalnosti ter pravic in pristojnosti posamezne institucije.

Parlament glede pravice do preiskave Svetu na primer očita nepripravljenost na sodelovanje, Svet pa bi pogajanja začel le o osnutku, ki bi v celoti izražal njegovo stališče. In čeprav je osnutek že v tretjem parlamentarnem obdobju, o njem še vedno ni bilo razumnih političnih razprav.

V drugih primerih, kot je Schengenski sporazum, posebni zakonodajni postopek poteka tako, da Svet sprejme zakonodajni akt po pridobitvi mnenja Parlamenta. Poročevalec poudarja, da je postopek bistven tudi v primeru posvetovanja, in želi opozoriti zlasti na situacijo v zvezi s pristopom Romunije in Bolgarije k schengenskemu območju prostega gibanja, ki je bil več let odložen in blokiran z neupravičenim vetom, ob tem pa želi opomniti tudi na zahtevo Parlamenta in Komisije, da bi morali državi k območju pristopiti do konca leta 2023.

Poleg tega poročevalec vztraja, da je treba določiti natančne zahteve glede časovnega okvira, v katerem bi moral Svet sprejeti akt, in v zvezi s tem predlaga tudi objavo javnih stališč držav članic v trenutku, ko Svet akt sprejema, med drugim tudi uvedbo zavezujočih utemeljitev v vseh primerih, ko države članice uporabijo veto na posamezno odločitev.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK**

Poročevalec v okviru svoje izključne pristojnosti izjavlja, da ni prejel prispevkov od drugih subjektov ali oseb, ki bi jih bilo treba v skladu s členom 8 Priloge I k Poslovniku navesti v tej prilogi.

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju določb Pogodbe o posebnih zakonodajnih postopkih (2023/2083(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti člena 13(2),
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti členov 223(1), 226(1), 293 in 296,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o boljšem delovanju Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije²,
- ob upoštevanju končnega poročila Konference o prihodnosti Evrope, zlasti predloga 39 o postopku odločanja EU,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2021/1163 Evropskega parlamenta z dne 24. junija 2021 o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic (Statut evropskega varuha človekovih pravic), in razveljavitvi Sklepa 94/262/ESPJ, ES, Euratom³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2022 o pravici Evropskega parlamenta do pobude⁴,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 18. oktobra 2022⁵ in 12. julija 2023⁶ o pristopu Romunije in Bolgarije k schengenskem območju,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 3. maja 2022 o predlogu uredbe Sveta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, razveljavitvi Sklepa Sveta (76/787/ESPJ, EGS, Euratom) in Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega temu sklepu⁷,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 15. junija 2023⁸ in z dne 13. septembra 2023⁹ o sestavi Evropskega parlamenta,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 23. maja 2012 o predlogu uredbe Evropskega

¹ UL C 252, 18.7.2018, str. 215.

² UL C 252, 18.7.2018, str. 201.

³ UL L 253, 16.7.2021, str. 1.

⁴ UL C 493, 27.12.2022, str. 112.

⁵ UL C 149, 28.4.2023, str. 11.

⁶ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0278.

⁷ UL C 465, 6.12.2022, str. 171.

⁸ P9_TA(2023)0243.

⁹ P9_TA(2023)0311.

parlamenta o podrobnih določbah o uresničevanju pravice Evropskega parlamenta do preiskave in razveljavitvi Sklepa 95/167/ES, Euratom, ESPJ Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije¹⁰,

- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku pridobitve dovoljenja za pripravo samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9-0384/2023),
- A. ker lahko posebni zakonodajni postopki potekajo na več načinov, in sicer lahko Evropski parlament uveljavlja pravico do neposredne pobude ali pa je potrebna njegova odobritev, v drugih primerih pa z njim poteka le posvetovanje in končno odločitev sprejme Svet, pri čemer ni obvezan sprejeti sprememb, ki jih predlaga Parlament;
 - B. ker so za Svet predvideni drugi posebni zakonodajni postopki, sam pa mora Evropskemu parlamentu dati odobritev z glasovanjem s kvalificirano večino ali soglasjem;
 - C. ker posebni zakonodajni postopki bodisi zmanjšujejo bodisi slabijo vlogo Parlamenta kot sozakonodajalca z enakimi pristojnostmi, kot jih ima Svet; ker morata instituciji zato na tem področju ponovno doseči ravnovesje;
 - D. ker Pogodbi Parlamentu podeljujeta neposredne pravice do pobude v zvezi z njegovo sestavo, izvolitvijo poslancev in njihovim statutom, statutom evropskega varuha človekovih pravic in pravico Evropskega parlamenta do preiskave – vse to so primeri, ko se uporabijo posebni zakonodajni postopki; ker je treba poleg različnih vlog Parlamenta, ko se zahteva njegova odobritev ali se z njim zgolj posvetuje ali pa deluje kot pobudnik zakonodaje, skrbno preučiti različna področja, na katerih se uporabljajo posebni zakonodajni postopki, pri čemer je treba upoštevati, da se posebni zakonodajni postopki po Pogodbah uporabljajo na nekaterih občutljivejših političnih področjih, kot so proračun, mednarodni sporazumi itd.;
 - E. ker so vsi posebni zakonodajni postopki za vsak primer posebej opredeljeni v PDEU;
 - F. ker imajo zaradi svoje posebne določbe v Pogodbah posebni zakonodajni postopki v primerjavi z rednimi zakonodajnimi postopki poseben in okrepljen ustavni položaj in zato postopkovne obveznosti obeh institucij – Sveta in Parlamenta – niso manj pomembne od tistih, ki izhajajo iz rednih zakonodajnih postopkov;
 - G. ker mora Svet v nekaterih primerih, ko se uporablja posebni zakonodajni postopek, odločati soglasno;
 - H. ker je Svet v več posebnih zakonodajnih postopkih zavrnil sodelovanje v pogajanjih, saj se ni strinjal že s prvotnim osnutkom, ki ga je predložil Parlament;
 - I. ker je spoštovanje avtoritete in vloge institucij eno od temeljnih načel nacionalne ustavne ureditve držav članic;

¹⁰ UL C 264 E, 13.9.2013, str. 41.

- J. ker Svet v svojih stališčih večkrat ni upošteval dolgoletnih priporočil Komisije in Parlamenta ter je odločitev preložil brez roka, do katerega bi morala biti sprejeta, ali jo celo v celoti blokiral; ker je Svet v nekaterih primerih uporabil veto, ki ni bil pravno utemeljen s konkretnimi argumenti ali pojasnili, ki bi se opirali na Pogodbi;
- K. ker se mora sodelovanje med institucijami izvajati v skladu z načeli institucionalnega ravnovesja in medsebojnega lojalnega sodelovanja, kot je določeno v členu 13(2) PEU;
- L. ker medsebojno lojalno sodelovanje pomeni, da morajo institucije sodelovati v dobri veri, se medsebojno podpirati in se vzdržati vseh ukrepov, ki bi druge institucije ovirali pri izvajanju njihovih pristojnosti;

Splošne ugotovitve

- 1. želi opomniti, da primarna zakonodaja EU določa dva glavna postopka za sprejemanje zakonodajnih aktov: redni in posebni zakonodajni postopek;
- 2. ugotavlja, da sta Parlament in Svet v ta postopka vključena v različnem obsegu;
- 3. poudarja, da sta sicer oba vključena v posebne zakonodajne postopke, vendar v njih nimata enakovredne vloge;
- 4. obžaluje dejstvo, da Parlament v večini posebnih zakonodajnih postopkov nima polne pravice do sodelovanja in sprejemanja odločitev; poziva, da bi okrepili vlogo Parlamenta v posebnih zakonodajnih postopkih in mu tako omogočili polno in enakopravno sodelovanje v pogajanjih s Svetom;
- 5. se zaveda, da pravice institucij v različnih postopkih in posebnosti teh postopkov omogočajo manevrski prostor, kar je del konkurence med institucijami; vseeno poudarja, da je treba ta manevrski prostor vedno obravnavati kot del dobre vere pri dejanskem izvajanju podeljenih sozakonodajnih pristojnosti in da se ne sme preseči meja med manevrskim prostorom in oviranjem;
- 6. se zaveda, da Pogodbi Svetu ne nalagata časovne omejitve za odziv na zakonodajno pobudo, ki jo sprejme Parlament; vendar meni, da bi moral Svet sprejeti stališče v razumnem roku, da bi spoštoval načelo medsebojnega lojalnega sodelovanja;

Akti, ki jih sprejme Svet ali Evropski svet na pobudo in po odobritvi Parlamenta

- 7. poudarja, da Lizbonska pogodba Parlamentu kot edini neposredno izvoljeni instituciji EU daje neposredno pravico do pobude, ki zajema različne posebne zakonodajne postopke, povezane z njegovo pristojnostjo za samoorganiziranje, njegovo funkcijo nadzora in demokratično legitimnostjo, vključno z volilnimi postopki; poudarja posebno in okrepljeno ustavno relevantnost vprašanj, o katerih lahko Parlament vlaga pobude; obžaluje, da so bili posebni zakonodajni postopki preredko uspešno zaključeni zaradi nesoglašanja Komisije in zahteve po soglasju v Svetu¹¹, kar bistveno zmanjšuje pogajalsko moč Parlamenta; meni, da Pogodbi te postopke urejata zelo skopo, in poziva k sprejetju novega medinstitucionalnega sporazuma med vsemi tremi institucijami, ki

¹¹ Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve v generalnem direktoratu Parlamenta za notranjo politiko, „The European Parliament’s right of initiative“ (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), str. 34–35, julij 2020.

bo namenjen izključno temu vprašanju, in sicer ob polnem spoštovanju njegove posebne ustavne relevantnosti;

8. želi spomniti, da je Parlament 23. maja 2012 vložil predlog nove uredbe za spremembo določb, ki urejajo uveljavljanje njegove pravice do preiskave, da bi okrepili razpoložljiva preiskovalna orodja in pooblastila preiskovalnih odborov;
9. obžaluje zastoj v pogajanjih s Svetom in Komisijo o pravici do preiskave ter obžaluje tudi dejstvo, da Svet in Komisija nista v zadostni meri sodelovala s Parlamentom, da bi organizirali uradne posvete; želi opomniti, da dolgotrajna nepripravljenost Sveta, da se odzove na predlog Parlamenta, pomeni kršitev člena 265 PDEU in zato nedvoumen primer neukrepanja; poziva Svet in Komisijo, naj spoštujeta načelo medsebojnega lojalnega sodelovanja iz člena 13(2) PEU in naj sodelujeta s Parlamentom, da bi trenutni institucionalni zastoj odpravili še pred koncem tega zakonodajnega obdobja; želi opomniti, da za sprejetje nove uredbe o pravici Evropskega parlamenta do preiskave ni potrebno soglasje v Svetu;
10. opozarja, da je Parlament 3. maja 2022 sprejel stališče o predlogu za reformo volilne zakonodaje Evropske unije, s katero bi spodbudili evropeizacijo javnega prostora EU, pristno vseevropsko politično razpravo pred evropskimi volitvami in zanimanje državljanov za evropsko politiko ter tako povečali demokratično legitimnost Unije;
11. se zaveda, da so nekatere države članice izrazile pridržke glede nekaterih elementov tega predloga; obžaluje pa nepotrebno odlaganje začetka pogajanj o poročilu Parlamenta, s čimer se krši načelo lojalnega sodelovanja; ponavlja, da nedoseganje soglasja o osnutku zakonodajnega poročila ni tehten razlog za neudeležbo pri opredelitvi kompromisa; poziva špansko in belgijsko predsedstvo Sveta, naj ta dosje obravnavata prednostno in si prizadevata za soglasje, da bi oblikovali stališče Sveta in si tako prizadevali doseči dogovor s Parlamentom o reformi volilne zakonodaje EU še pred naslednjimi evropskimi volitvami;
12. poudarja, da politični in pravni pomisleki, ki jih je izrazil Svet, ne bi smeli biti pretveza za to, da si ne bi prizadevali doseči dogovora o predlogu Parlamenta; želi poudariti, da bi bilo treba o teh pomislekih pravočasno razpravljati v odprtem in konstruktivnem dialogu med sozakonodajalcema;
13. poudarja, da mora Parlament poleg pravice, da začne postopek, odobriti stališče Sveta; meni, da vsaka zamuda pri delu Sveta ogroža demokratizacijo EU pred volitvami leta 2024, saj lahko sklep Sveta začne veljati šele, ko ga v skladu s svojimi ustavnimi zahtevami odobrijo še države članice;
14. priporoča, naj se v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje¹² zakonodajni postopek, ki izhaja iz pravice do zakonodajne pobude, ki je Parlamentu podeljena s Pogodbama, vključi zahteva za določitev zakonodajnega časovnega zaporedja za tovrstne pobude po vzoru rednega zakonodajnega postopka; opozarja, da čeprav člen 226 PDEU ne zavezuje Sveta in Komisije k pogajanjem, mora biti takšen posebni zakonodajni postopek v skladu z določbami Medinstitucionalnega

¹² Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

sporazuma o institucionalni obveznosti vseh treh institucij, da se pogajajo;

15. želi opomniti Komisijo, naj ne zanemari svoje vloge varuhinje Pogodb in „poštenega posrednika“ v teh posebnih zakonodajnih postopkih; pričakuje, da bo imela Komisija dejavno vlogo pri omogočanju dialoga o omenjenih zadevah, tako da bo proaktivno sodelovala s Svetom in Parlamentom ter pripravila predloge o tem, kako premostiti trenutni zastoj;

Posebni zakonodajni postopek, za katerega je potrebna odobritev Parlamenta

16. opozarja, da mora Evropski svet na pobudo Parlamenta in po odobritvi večine poslancev soglasno sprejeti sklep o sestavi Evropskega parlamenta; želi poudariti, da zaradi pravice do pobude, ki jo ima Parlament v tem postopku, in njenega neposrednega vpliva na zastopanost državljanov EU, pogajanja o tem sklepu zahtevajo visoko stopnjo medinstitucionalnega dialoga in usklajevanja v skladu z načelom lojalnega medsebojnega sodelovanja; poudarja tudi, da je, čeprav predlog izvira iz Parlamenta, pomembna tudi njegova naknadna odobritev, saj ima Evropski svet pravico, da predlog spremeni;
17. poudarja, da želi Parlament v skladu s svojim predlogom o evropski volilni zakonodaji, ki čaka na nadaljevanje v Svetu, obdržati rezervo 28 sedežev za poslance, ki bodo izvoljeni v prihodnjem vseunijskem volilnem okrožju;
18. opozarja, da je Parlament 15. junija 2023 sprejel osnutek predloga o sklepu Evropskega sveta o sestavi Evropskega parlamenta za zakonodajno obdobje 2024–2029, da bi prilagodili razdelitev sedežev in zagotovili postopno upadajočo proporcionalno zastopanost držav članic; opozarja na predlog Parlamenta o dodelitvi 28 sedežev vseunijskem volilnem okrožju, v skladu s predlogom z dne 3. maja 2022 o reformi evropske volilne zakonodaje; v zvezi s tem ponovno poudarja, da sta sklep o sestavi Evropskega parlamenta in reforma evropske volilne zakonodaje politično in pravno prepleteni; obžaluje, da je Evropski svet v nasprotju s svojo zahtevo, izraženo v stališču z dne 15. junija 2023, o sestavi Evropskega parlamenta, občutno spremenil svoj predlog in ni obvestil Parlamenta o svoji nameri, da bo izbrisal ključne določbe predloga, ki ga je predložil Parlament;
19. opozarja, da se sprejetje Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira¹³ izvaja s posebnim zakonodajnim postopkom, s katerim Svet ukrepa soglasno po odobritvi Parlamenta z absolutno večino;
20. pozdravlja razvoj medinstitucionalnih praks, v skladu s katerimi pogajanja potekajo v obliki „tristranskega dialoga“ o svežnju, ki ga sestavljata uredba o večletnem finančnem okviru in sklep Sveta o lastnih sredstvih, čeprav je bil Parlament pozvan le k odobritvi¹⁴; vendar obžaluje vse večjo vlogo Evropskega sveta v pogajanjih o večletnem finančnem okviru, ki močno spreminja načelo medinstitucionalnega ravnovesja, kot je bilo določeno s Pogodbami; meni, da bi se moral redni zakonodajni postopek uporabljati za pogajanja o večletnem finančnem okviru in da bi bilo treba Parlamentu

¹³ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

¹⁴ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

podeliti polna proračunska pooblastila v skladu s predlogi Konference o prihodnosti Evrope;

21. poudarja, da je, čeprav predlog izvira iz Parlamenta, njegova poznejša odobritev pomembna, saj ima Svet pravico do spremembe predloga, Parlament pa le z odobritvijo končnega akta zagotavlja, da se strinja s pravili o lastnih volitvah; meni, da bi vsaka zamuda pri delu Sveta negativno vplivala na uspešnost celotnega procesa, saj lahko sklep Sveta začne veljati šele, ko ga odobrijo države članice v skladu s svojimi ustavnimi zahtevami;

Posebni zakonodajni postopek, za katerega je potrebno posvetovanje Parlamenta

22. opozarja, da posebni zakonodajni postopek v številnih primerih poteka tako, da Svet sprejme zakonodajni akt po tem, ko je pridobil mnenje Parlamenta; poudarja, da Svet, čeprav se mora posvetovati le s Parlamentom, končne odločitve ne more sprejeti, dokler Parlament ne poda svojega mnenja, tako da lahko Svet to mnenje dejansko upošteva; v zvezi s tem poudarja, da bi Parlament moral ukrepati v razumnem roku;
23. poudarja, da Svet sicer ni dolžan upoštevati mnenja Parlamenta, vendar je posvetovanje z njim v okviru nekaterih posebnih zakonodajnih postopkov ne le bistvena postopkovna zahteva, temveč tudi pošilja močan politični signal in krepi demokratično legitimnost odločitve; poziva vse tri institucije, naj preučijo možnosti za zagotovitev, da bo mnenje Parlamenta ustrezno upoštevano kot institucionalna obveznost in da se bo odražalo v zakonodaji;
24. opozarja, da je eden od primerov, v katerih lahko Svet odločitev sprejme po posvetovanju s Parlamentom, uporaba določb schengenskega pravnega reda, kar je obveznost, ki izhaja iz člena 4(2) akta o pristopu Bolgarije in Romunije iz leta 2005¹⁵;
25. ponovno poziva Svet, naj sprejme pozitivno odločitev o pristopu Romunije in Bolgarije k schengenskemu območju prostega gibanja;
26. poudarja, da je schengensko območje eden od največjih dosežkov Evropske unije in da je nesprejemljivo, da Svet ni sprejel odločitve o sprejemu Bolgarije in Romunije, čeprav je Komisija v ta namen že izdala uradno priporočilo, Parlament je k temu pozval prek več resolucij, državi pa sta že zdavnaj izpolnili potrebne pogoje;
27. opozarja, da je Komisija novembra 2021 predložila predlog o direktivi Sveta o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za mobilne državljane Unije, za katero je potrebno posvetovanje s Parlamentom; poudarja, da je v oceni učinka, ki jo je Komisija priložila zgoraj navedenemu predlogu, navedena vrsta trajnih resnih ovir za uveljavljanje volilnih pravic mobilnih državljanov; opozarja, da je Parlament februarja 2023 sprejel svoje stališče, da bi olajšal pravočasen začetek veljavnosti te direktive za evropske volitve leta 2024; obžaluje, da je bil odgovor Komisije na stališče Parlamenta izjemno negativen in da se je Komisija, namesto da bi se odločila za konstruktiven pristop k možnim izboljšavam na podlagi predlogov Parlamenta, odločila, da bo odgovorila negativno in zavrnila predloge iz zelo formalnih razlogov; pričakuje, da bo Svet razpravljal o tej zadevi in da bo nato obravnaval to mnenje ter naredil, kar je v njegovi moči, da bi dosegel

¹⁵ UL L 157, 21.6.2005, str. 203.

izboljšanje za mobilne državljane Unije;

28. ugotavlja, da je glede na besedilo pogodb o EU posvetovanje edina pravna obveznost; vendar poudarja, da mora institucija, ki sprejme akt, v smislu medsebojnega lojalnega sodelovanja mnenje obravnavati in utemeljiti, zakaj se je odločila, da ga ne bo upoštevala; poziva Svet, naj zagotovi pravno obrazložitev za neupoštevanje ocene Komisije ali pozivov Parlamenta k pristopu Romunije in Bolgarije k schengenskemu območju;
29. ponovno poudarja, da bi morala Komisija umakniti ali preoblikovati zadevni zakonodajni predlog, če bi se uporabil posebni zakonodajni postopek in če dogovor ne bi bil dosežen v razumnem roku;

Sodelovanje med institucijami

30. poudarja, da odnosi med institucijami EU temeljijo na načelih institucionalnega ravnovesja in medsebojnega lojalnega sodelovanja, kot je določeno v členu 13(2) PEU;
31. opozarja, da je sodelovanje Parlamenta v kateri koli obliki, ki jo predvidevata Pogodbi, izraz temeljnega demokratičnega načela, da bi morali državljani sodelovati pri postopku sprejemanja odločitev preko svojih izvoljenih predstavnikov;
32. poudarja, da se morajo institucije v okviru dolžnosti medsebojnega lojalnega sodelovanja med seboj obveščati in posvetovati, zato da je mogoče na koncu postopka podati odobritev; zato vztraja, da odobritev ni zgolj potrditev ali zavrnitev, ampak dejansko pomeni spoštovanje vsebine zakonodajnega akta in bi zato morala biti rezultat stalnega dialoga, namenjenega vzpostavitvi vzajemno sprejemljivega dogovora preko iskrenega sodelovanja;
33. opozarja na način delovanja, ki ga je sprejela pogajalska skupina Parlamenta in ki je privedel do sprejetja spremenjenega statuta evropskega varuha človekovih pravic, potem ko je Svet več let zavračal odobritev, kar je vključevalo neformalna posvetovanja s Svetom in Komisijo; opozarja, da je ta pristop omogočil Svetu, da predvidi glavne zakonodajne možnosti Parlamenta in je, kjer je bilo ustrezno, omogočil obema institucijama, da sta našli kompromisne rešitve za sprejetje dosjeja; meni, da bi to morale predstavljati praktični precedens za druga področja, kjer je potrebno soglasje;
34. meni, da bi bilo treba v primeru nespoštovanja načela medsebojnega lojalnega sodelovanja vključiti Sodišče EU in uporabiti takojšnjo rešitev, po potrebi pa tudi razveljaviti glasovanje;

Priporočila

35. poziva Komisijo, naj nemudoma sproži predlog o pregledu Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje, da bi določili posebne zakonodajne postopke; poudarja, da bi bilo treba v revidiranem medinstitucionalnem sporazumu posebno pozornost nameniti postopkom, v katerih ima Parlament pravico do pobude, pravni utemeljitvi veta v Svetu in spodbujanju popolnega spoštovanja zadevnih pravic do udeležbe ter načel institucionalnega ravnovesja in lojalnega sodelovanja pri posebnih zakonodajnih postopkih, vključno z vrsto postopkovnih ureditev, ki od sozakonodajalcev zahtevajo, da sodelujeta v odprtem in konstruktivnem dialogu in

enakopravnih pogajanjih o zakonodajnih aktih, v katerih je predviden posebni zakonodajni postopek, ter da se prepreči nepripravljenost Sveta za pogajanja s Parlamentom;

36. poudarja, da je treba opredeliti natančne zahteve glede časovnega okvira za sprejetje ali zavrnitev akta s strani Sveta, vključno z roki, da bi bolje zagotovili usklajenost z načelom vzajemnega lojalnega sodelovanja in preprečili blokade znotraj institucij; obžaluje, da je Svet 12 let odlagal odločitev o pristopu Romunije in Bolgarije k schengenskemu območju, kljub pozitivnim priporočilom Komisije o izpolnjevanju meril;
37. poudarja, da morajo roki, ki veljajo za posamezne institucije za različne postopke – v primarni zakonodaji ali v okviru medinstitucionalnega sporazuma – odražati tudi načelo enakovrednosti institucij;
38. vztraja pri svojem pozivu k objavi javnih stališč držav članic v trenutku, ko Svet sprejme akt; poleg tega vztraja, da bi moral Svet pri izražanju stališč v Svetu sistematično beležiti identiteto držav članic; poziva, da se utemeljitve povežejo z določbami pogodbe, temeljnimi pravicami vseh državljanov EU in držav članic ter Listino Evropske unije o temeljnih pravicah v vseh primerih, ko države članice uporabijo veto na določeno odločitev; vztraja, da bi bilo treba, kadar glasovanje ni pravno utemeljeno ali krši določbe Pogodbe, pozvati Sodišče EU in uporabiti takojšnjo rešitev, tudi razveljavitev glasovanja; poziva institucije EU in nacionalne institucije, naj v prihodnjem razmisleku o spremembah Pogodb najdejo učinkovite rešitve za preseganje soglasja, vključno s premoščanjem politične vrzeli med odločanjem s kvalificirano večino in odločanjem s soglasjem;
39. opozarja, kako pomembna sta zgodnje sodelovanje in usklajena pravna analiza med institucijami EU, ki bi lahko prispevala k preprečevanju institucionalnih blokad, ki so bolj posledica povsem pravnih pomislekov kot političnih razhajanj;
40. meni, da si morajo vse institucije bolj prizadevati, da bi kot rezultat zakonodajnega postopka objavljale besedila, katerih vsebina je dosledna v vseh uradnih jezikih in jih je zaradi enotne uporabe prava po vsej Uniji mogoče zanesljivo razlagati in uporabljati za vse odgovorne akterje, ki sodelujejo pri izvajanju zakonodaje v sodstvu in izvršilni veji oblasti na vseh ravneh;
41. ponovno poziva k nujni spremembi Pogodb, da se razširi uporaba rednega zakonodajnega postopka na nekatera področja politike, na katerih so trenutno predvideni posebni proračunski postopki, na primer na vprašanja, povezana s schengenskim območjem ali večletnim finančnim okvirom; vendar ugotavlja, da bi bilo treba na splošno preseči soglasje in nacionalne ratifikacije;
42. poziva k takojšnjemu aktiviranju premostitvenih klavzul za prehod s posebnih zakonodajnih postopkov na redne zakonodajne postopke na ključnih področjih politike, da bi izboljšali zmogljivost EU za ukrepanje pred začetkom veljavnosti sprememb Pogodb;
43. poziva politične stranke, naj v svojih volilnih programih izrazijo zavezanost predlogu Parlamenta o novi in posodobljeni uredbi o njegovi pravici do preiskave, različne vodilne kandidate pa k zagotovitvi politične podpore v zvezi s tem;

-
- ◦

44. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	28.11.2023
Izid končnega glasovanja	+: 14 -: 2 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gabriele Bischoff, Ana Collado Jiménez, Charles Goerens, Brice Hortefeux, Victor Negrescu, Max Orville, Antonio Maria Rinaldi, Pedro Silva Pereira, Rainer Wieland
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Vladimír Bilčík, Mercedes Bresso, Christian Doleschal, Cyrus Engerer, Maite Pagazaurtundúa
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Malte Gallée, Francisco Guerreiro

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

14	+
PPE	Vladimír Bilčík, Ana Collado Jiménez, Christian Doleschal, Niclas Herbst, Rainer Wieland
Renew	Charles Goerens, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Mercedes Bresso, Victor Negrescu, Pedro Silva Pereira
Verts/ALE	Malte Gallée, Francisco Guerreiro

2	-
ID	Antonio Maria Rinaldi
PPE	Brice Hortefeux

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani